

- G.
A.
B.
C.
D. Vigilia sancti Andree apost., Tolosæ Saturnini episc. et mart., et Romæ sancti Saturnini mart.
E. Natalis sancti Andree apostoli.
*Mensis November habet dies xxx, l. xxix.
Nox habet horas xiv, dies vero x.*

DECEMBER.

*Terminat Arcitenens medio sua signa December.
Dat duodena cohors, septem decemque Decembris.*

F. Kal. Decemb.

- G.
A.
B.
C. Dedicatio monasterii *Grandi Fontis*.
D. Sancti NICOLAI Mirreorum Lyciæ episcopi.
E. Octava sancti Andree apost.
F. Sancti Romarici.
G.
A. Apud Emeritam Hispaniæ, sanctæ Eulaliæ virginis.

- A B. Romæ, Damasci papæ. *Albericus Cantor. O.*
C.
D. In Sicilia, Lucie virginis. *Robertus archiclavus. O.*
E.
F.
G.
A. *Æduæ, sancti Lazari quem Dominus suscitavit.
Hugo caput marchio. O.*
B.
C.
D. Vigilia sancti Thomæ apostoli.
E. Passio ejusdem apostoli.
F.
G.
B G.
A. Vigilia Natalis Domini.
B. Nativitas Domini nostri Jesu Christi.
C. Natalis sancti STEPHANI,
D. Natalis sancti JOANNIS EVANGELISTÆ.
E. Natalis sanctorum Innocentium.
F.
G.
A. Natalis sancti Silvestri papæ.
*Mensis December habet dies xxxi, l. xxx.
Nox habet horas xvi, dies vero viii.*

NOTA

Quæ apud Dunod sequitur Martyrologium.

J'ai une Lettre de M. l'abbé Lebœuf, chanoine d'Auxerre, par laquelle il fait beaucoup de cas des *Laudes* de l'Eglise de Besançon, comme d'une pièce rare et de la bonne antiquité; et à l'occasion de ce que M. D. cange les a transcrites sur un manuscrit de l'Eglise d'Arles, il observe que le Pontifical ancien de l'Eglise de Besançon est aussi parmi les anciens manuscrits de celle de Tours; et sur le Martyrologe, ou Calendrier, il dit qu'il est très-curieux. L'on y trouve au 10 de mai la fête de Silvestre, premier évêque de Besançon, dont on ne fait plus la mémoire, et au 5 juin, translation de son corps et de celui de saint Anian, autre évêque de Besançon, tous les deux dans le quatrième siècle. J'ai dit dans leurs vies que leurs corps avaient été mis dans la chapelle de saint Agapit, en un tombeau particulier, où ils ont été vus en 1625, suivant le témoignage que j'en ai transcrit à la page 44 de ce que j'ai dit de l'Eglise de Besançon, au tome 1er de l'Histoire civile

du comté de Bourgogne, d'où je conclus, et de ce que saint Anian est nommé dans nos anciennes litanies entre nos saints évêques, qu'on doit le compter, de même que saint Silvestre, parmi nos saints évêques confesseurs. L'on ne peut pas citer un juge plus éclairé des pièces que l'on fait imprimer ici que M. l'abbé Lebœuf. Il paraît, au reste, par les notes ajoutées au Calendrier de l'obit de plusieurs personnes mortes dans le onzième siècle, qu'il est d'un temps antérieur.

La messe propre des saints martyrs Ferréol et Ferjeux, tirée de la Liturgie gallicane ou Missel appelé gothique, liv. III, pag. 269, et le Rituel de l'Eglise de Besançon, dressé par saint Protade, son archevêque, au commencement du septième siècle, ont été imprimés dans les Preuves qui sont à la suite du premier tome de l'Eglise de Besançon, où on peut les voir, avec les titres d'une ancienne règle des chanoines de l'église métropolitaine de cette cité.

APPENDIX

I.

CARTA RESTAURATIONIS CAPITULI SANCTI STEPHANI.

Quoniam ignominiosum valde videtur inferiores corporis partibus tegere præcipuis indumentis, superiores vero detecta superficie viles facere, operæ precium duxi totius corporis summam primum ornare, subsequenter vero dehinc condignis munire vestibus. Comperiat itaque fidelis Ecclesiæ catholicæ populus quod ego Hugo Chrisopolitanus Archiepiscopus, tum pro superni judicii dilectione, qua bonæ voluntatis constat primordium: ipsius idemque timore, in quo sapientiæ consistit initium, tum animæ meæ causa, nec non et prædecessoris mei domini Valcherii, qui me sacri baptismatis unda renovatum suscepit, om-

inique post dilectione sese in me contulit, quomodo partem ex his quæ in meo habebantur dominio, quæque ab alienis manibus acquirere valui, ecclesiæ protomartyris Stephani, ejusdemque loci canonicis inibi degentibus et quotidie famulantibus, ad commune stipendium darem cogitans. Locus nempe ipse, qui cleri jam destitutus solamine, cuncto videlicet canonicorum cœtu, beato Joanni evangelistæ, sub Christo famulante regimine, importunum mihi visum est, totius archipræsulatus caput, quod pretiosissimo beati Stephani reliquiarum sublimiorum munere, sancti Agapiti decoratur capite, plurimorumque san-

* Ce terme a donné occasion au chapitre de Saint-Etienne de contester la maternité de celui de Saint-Jean.

clorum roboratur juvamine, oblivione contradictum A
quòtidianis laudibus descere, penuria denique com-
munis sumptus fratres urgere. Disposui ergo cano-
nicos ad loci præfati famulatum, qui sub norma reli-
gionis ecclesiasticæ fraternam vitam ducentes, et
inibi summo Regi beatoque protomartyri Stephano,
ad laudem et gloriam sanctorum omnium, cum me-
moria nostri, prædecessorisque mei Valtherii, om-
niumque ibi requiescentium digna obsequia reddant.

Dedi autem ad communis mensæ stipendia, quam
in proprio possidebam dominio, ecclesiam unam, in
honorem sancti Leoægarii dedicatam, in comitatu
Portensi, in villa quæ dicitur Villiacus [Vieille] si-
tam, cum altari, omnibus appendiciis, vineis videli-
cet et campis. Contuli iterum illis ecclesiam unam in
urbe constructam in sancti Quintini honorem, cui
disposui ut ad eam pertineant archiepiscopi decimæ
et peregrinorum sepulture. Dedi etiam eis aliam in
honorem sancti Martini sacram, in pago Varasco
sitam, in villa quæ nuncupatur Terceciacus [Tarce-
nay]; quæ cum ab antiquis temporibus, ab archie-
piscopo Berengario beato Stephano fuisset data; post-
ea vero a successore suo Girfredo, per præstariam
cuidam militi nomine Furcarlo concessam, per mul-
torum annorum curriculum ab hæredibus suis pos-
sessa, hæc denique a quodam clerico, nomine
Rodalpo, qui tunc illi præerat, labore et ingenio
meo susceptam, cum altari et omnibus appendiciis,
præscripti loci clero tradidi possidendam.

Molendinum quoque unum intra urbem nostram,
situm ad radicem videlicet montis in parte occiden-
tali, haud longe ab ecclesia beatæ Mariæ Jussani
Monasterii, non navibus stabilitum, sed supra petram
fundatum, de manibus supra nominati clerici susce-
ptum, priori dono decrevi juugendum.

Tribui etiam campum unum meum in dominica-
tum, quem vulgari lingua condaminam vocant,
[Tenu en plain domaine] undique monte flumineque
circumceptum, qui quamvis spatiosa decoretur plani-
tie, binarum tamen faucium ingressum vel exitum sui
angusto solummodo pandit juvamine, quarum
una urbis aditum præstat facillime. [Prairie de Vaux,
ou le pré de la Tour.]

Molendinum quoque unum, supra Lignonem flu-
vium, in villa quæ dicitur Cussiacus, sub ponte vide-
licet quo flumen transmeatur situm, et naculum
[Droit de péage] quod ibidem exigitur quando fluvius
intumescit, cum omnibus superscriptis prædictorum
canonicorum subdidi dominio.

Unde ego Hugo archiepiscopus, in nomine Domini
et totius cælestis Hierarchie, moneo, et sicut habens
potestatem ligandi, gladio pontificali interdixi, ne
aliquis successorum meorum præsumat ullo modo,
meique audeant infringere hoc donum. Si quis vero
illud evertere voluerit, fiat sicut Madian, Sisara,
Oreb, Zeb, etc., et sicut aliquis illorum qui beatum
protomartyrem Stephanum, missilibus lapidibus
obruerunt, et sine poenitentia in sua incredulitate
hominem exteriorum exuerunt.

Ut vero hæc donatio in futurum firmiter permaneat,
manu propria firmavi, et sigilli mei impressione si-
gnavi.

Ego Hugo archiepiscopus manu propria firmavi.

- S. * Gibuini archidiaconi et cantoris.
- S. Widonis archidiaconi.
- S. Raaldi archidiaconi.
- S. Manegaudi decani.
- S. Alberti abbatis.
- S. Husiconis canonici.
- S. Dudini canonici.
- S. Beroaldi casati.
- S. Warnerii casati.
- S. Rainerii vicecomitis.
- S. Theorici cancellarii.

S. Gotberti scriptoris, qui hanc cartam scripsit
Ego Hucò Lingonensis episcopus, manu propria
hanc cartam firmavi; et ne aliquis hoc donum corrumpere
tentet, gladio excommunicationis interdixi. Acta
Vesuntii, Idus Aug. regn. Domino nostro Jesu Christo.

Leo episcopus, servus servorum Dei, Hugoni sacræ
Chrysoptitanæ Ecclesiæ archiepiscopo, suisque
successoribus in perpetuum Gratias agimus Deo
et Domino nostro Jesu Christo, qui nullis nostris
præcedentibus meritis, tamen ad apostolicæ sedis
culmen nos evexit; unde ad apostolatus nostri
curam videtur pertinere omnium Ecclesiarum solli-
citudinem gerere, earumque augere honorem.
Quoniam autem postulasti a Romana sede, beatis-
sime frater, ut bona quæ Omnipotentis clementia
tuis temporibus fecit Ecclesiæ tibi divinitus commissæ,
nostra auctoritate munirentur, placuit nobis tuæ
petitioni pro voto consentire, præsertim cum idem
sacer locus cui, Deo disponente, videris præsidere
tanta dignitate resplendat, ut non tantum archie-
piscopalis sedis auctoritate sit sublimatus, verum et
multorum Patrum apostolicorum virorum roboratus
privilegiis, servata æquitatis suæ reverentia permaneat
insignis. Ad hoc et nos majoris tituli invitat exulta-
tio, quod memoratus locus decoretur patrocinio
protomartyris Stephani, cujus servat brachii pignus
inestimabile, munus exoptabile; et, ut verius fatea-
mur, propriis oculis conspeximus ejusdem sacratis-
simi pignoris os quassatum ictibus lapidantium Judæo-
rum, dum illud recondidimus infra altare quod conse-
cravimus te præsertim, astantibus confratribus nostris
coepiscopis Alinaldo Lugdunensi archiepiscopo, Geo-
gio Colosensis Ecclesiæ Hungrorum archiepiscopo, nec-
non Sutricensis episcopo Kilino, Genevensi Frederico,
Widone Cabilonensi, Gualtero Matisicensi; abbatum
quoque et honestorum clericorum reverendæ sancti-
tatis, laicorum præsertim infinita multitudine; qui-
que in tenore tuarum precum addidisti ut quoniam
altare per manus nostras fuerat consecratum, ab
apostolica sede aliquam consequeretur dignitatem.
Inclinati ergo tuis justis precibus, ascensum tibi pio-
tatis non distulimus præbere. Confirmamus igitur
per hanc nostram præceptionis paginam bona omnia
quæ vel tua industria, vel quorumlibet fidelium data
sunt devotione. Statuimus denique ad honorem
nostri protomartyris, super sanctum prædictum al-
tare, non ministrari nisi semel in die; et nullus præ-
sumat super id accedere ad sacrificandum, nisi
quem archiepiscopus loci ad hoc destinaverit cum
consensu fratrum; scilicet septem e fratribus illius
congregationis, qui melioris vitæ eligantur, et cardi-
nales vocentur; quorum unus sit ejusdem Ecclesiæ
decanus, et sicut est major in congregatione, ita
prior polleat dignitate. Horum itaque quicumque ibi
celebraverit missam, induat dalmaticam, et tunc
demum audeat celebrare cum omni reverentia et re-
ligione; sandaliis quoque utantur, et Mitra, tam ipse
sacerdos, quam diaconus, necnon subdiaconus, in fes-
tivitatis Domini et Salvatoris nostri, et beatæ Dei
Genitricis, et sancti Michaelis archangeli, et Nata-
litiis apostolorum et sanctorum martyrum Stephani,
Vincentii, Agapiti (cujus caput recondidimus cum
brachio sancti Stephani in eodem altari), et beatorum
Ferreoli et Ferrucii, et in festivitate omnium sancto-
rum et dedicatione ejusdem loci; sicut et denegamus
omnibus episcopis et Abbatibus, nisi forte invitati
fuerint; statuentes apostolica censura ut nullus ec-
clesiastici ordinis horum quidquam infringere audeat.
Confirmamus vero nostro apostolico tutamine ut
nullus imperator, seu rex, dux, comes, vicecomes,
archiepiscopus, episcopus, vel aliqua cujuslibet ordi-
nis potestas, contra hoc scutum apostolicæ de-
fensionis ire audeat, vel de bonis Ecclesiæ quæ ad
præbendam fratrum pertinent quidquam imminuere

* Voyez M. Ducange, au mot *Signum*, que ces S. signifient.

vel in beneficium alicui dare. Si quid vero horum quæ possederit a quoquam dictum fuerit litigiosum, nulli prius prehendere liceat, quam negotii ipsius determinatio judicialiter sit facta. Si quis autem contra hoc apostolicum munimen ausu temerario venire tentaverit, nostris anathematis gladio feriat, nisi resipuerit. Qui autem custodierit hoc mandatum, nostræ benedictionis cumulum mereatur. Datum tertio Idus Januarii per manus Widonis Tullensis princiarii, sanctæ apostolicæ sedis cancellarii. Anno domini Leonis IX papæ secundo, indict. tertia. [1049.]

Henricus, divina favente clementia, Romanorum imperator Augustus. Si fidelium nostrorum justis petitionibus aures inclinamus, id ad statum reipublicæ, nostro quoque honori, profuturum indubitanter credimus. Quoties enim precibus rogaturæ quietatis, ascensum præbere debemus pietatis. Quapropter omnium præsentium scilicet necnon per sæcula futurorum noverit industria qualiter sanctæ Chrysopolitanæ Ecclesiæ venerabilis Hugo archiepiscopus, nobis dilectissimus, nostram adiit clementiam, suppliciter obsecrans ut bona quæ contulerat et acquisiverat suæ Ecclesiæ, in honorem protomartyris Christi, lucentis in monte, nostra imperiali confirmarentur autoritate; cujus petitionem tantum utilem quantum honestam considerantes, nefas esset putavimus si ei pro voto non satisfaceremus; tanta enim Ecclesia, omni religiosorum cultu, merito veneranda, sub incuria et negligentia priorum male viventium, ab omnibus pœne tenebatur ut vilissima. At postquam præfati loci archiepiscopus divina promovit clementia, cœpit tantis miseris condolere, suspiria lacrymosa ducere, quia Sponsam habebat rugosam et fenilem, desertam et jacentem; qui mox, superno invocato nomine, cœpit ex diversis partibus congregare qualiter expelleret rugosas Ecclesiæ vestes viduatæ Sponsæ. Tandem, coadunatis ex patrimonio et juve proprio seu ex bonis Ecclesiæ sumptibus, erexit locum *quinquaginta fratribus*, quibus non constituit præpositum, sed ut de suis inter se eligerent decanum, qui mallet præesse ad canonicorum utilitatem quam prodesse ad angustiam familiarem.

Igitur ob interventum nostræ dilectæ comestalis Agnetis Romanorum imperatricis Augustæ, necnon fidelissimi nostri archiepiscopi prædictæ Ecclesiæ, laudamus corroborantes quidquid ei contulit, seu a quibuslibet in ceterum acquirere poterit.

Confirmamus illis libertatem oblationum quæ offeruntur ad altare sancti Stephani et Brachium: archiepiscopus habeat aliam medietatem, ad ecclesiæ restorationem.

Ecclesiam sancti Hypoliti de Villetta et altare totum, cum decimis, terris et omnibus appendiciis.

Ecclesiam sancti Quintini in urbe, ad quam pertinent omnes per omnia archiepiscopi decimæ et peregrinorum sepulture.

Ecclesiam sancti Leodegarii de Villiaco, cum altari, decimis, vineis, campis, pratis, et omnibus pertinentiis.

Capellam sancti Justini de Camborniac cum altari, et allodio quod ibi acquisivit sancto Stephano archiepiscopus Hector.

Cortem de Vico, cum altari, ecclesia, decimis, campis, pratis, sylvis, molendinis, aquis, aquarumque decursibus et omnibus pertinentiis.

Ecclesiam sancti Stephani de Noireto, medietatem decimarum et altare totum.

Ecclesiam sancti Martini de Thereniaco, cum altari, decimis et omnibus pertinentiis.

Apud Montem Rotundum, quidquid visus est ibi habere sanctus Stephanus.

Similiter Ecclesiam sancti Anatholii Salinensis, cum altari, decimis, vineis, campis, sylvis, molendinis, servis, ancillis et omnibus quæ acquisiverat tempore canonicorum, et postea monachorum. In hac quidem ecclesia sancti Anatholii præfatus archiepiscopus constituit ordinem canonicorum ante episcopatum;

postea factus episcopus, rogatu matris suæ quæ apud dictam ecclesiam morabatur, ordinem immutavit et monachis Divionensibus concessit; quod nos audientes prædium nostræ ecclesiæ, ad ecclesiam alterius regni et episcopatus translatam esse, merito quidem tulimus indigne, præcipientes sub obtentu nostræ gratiæ, quatenus ut æquum erat, reverteretur ad ejus erat altare. A modo possideat ecclesia quod jure recepit.

Ecclesiam sancti Joannis de Salinis, cum altari et omnibus pertinentiis. Has ecclesias tenuit in beneficium ipse archiepiscopus ab antecessore suo Valchero; nec quisquam credat eas fuisse ex paterno beneficio, licet sibi provenissent a quodam Odilone Bisunticensi canonico, qui eum sibi hæretem constituit, sicque adhuc puer de manu archiepiscopi percepit.

Villulam de Arlo in eadem valle, cum sylva, vineis et omnibus pertinentiis; caldarias quatuor ad sal conficiendum cum propriis sedibus, quæ vulgo Rauche vocantur; potestatem quam tenuit Herpinus per precariam, cum servis, ancillis, terris cultis et incultis; ecclesiam in honorem sancti Stephani de Chamblay, cum altari, decimis, piscatione et terris. Hanc sibi pater ejus dedit in prædium ut vivens haberet, post mortem vero patris pro ejus anima ecclesiæ concederet.

In Grosno altare et quicquid visus est protomartyr habere, in terris, pratis, servis et ancillis, caldariis cum sedibus suis. Mansos duos in via Capey, cum omnibus appendiciis. Alios vero duos apud Vorge, cum vineis, terris et omnibus pertinentiis. Molendinum in urbe, quod est Terragniolum; vineas Odonis Capey; mansum unum apud Majodorum; vineas juxta Arcum novas et veteres; molendinum unum ad Cussiacum, cum naulo quod exigitur si quando fluvius intumescit; mansos duos in Noireto et in Judicio. Hæc et alia quæ habebat ecclesiæ confirmamus, et corroboramus quod acquirere poterit in futuro de suo aut de alio; statuentes ut nec episcopus, nec cujuslibet ordinis potestas, det quicquid in beneficium, *sed omnia veniant ad mensam fratrum*; laudamus et confirmamus ut habeant potestatem dimittendi domos suas cuicumque voluerint loci canonico, dandi, vendendi, commutandi; si vero frater intestatus obierit, communi consensu detur cui fratrum opus fuerit. Quod ut ratum permaneat et firmum, impressione sigilli nostri jussimus insigniri. S. domini Henrici regis invictissimi, Theutonicorum tertii, Romanorum imperatoris Augusti secundi, Burgundionum primi; Hugo Burgundionum *archicancellarius* et archiepiscopus recognovit. Datum quinto Idus Julii anno Dominicæ Incarnationis 1049, indictione secunda, ordinationis ejus 21. Domini Henrici tertii regis invictissimi regni primo. Actum Aquis Grani feliciter. Amen.

Anno 1053, ab Hugone archiepiscopo, veneranda sanctorum martyrum Ferreoli et Ferrucii ossa, a monasterio extra civitatem positum, ad ecclesiam metropolitānam sancti Joannis translata sunt, aliqua tamen eorum parte in ecclesia dicti monasterii relicta et in capsâ lapidea altaris majoris decenter recondita sunt, ut refertur in carta translationis his verbis.

Diu itaque in statu suo monasterio permanente, peccatis populi id agentibus, Dei permissu, cujus occulta sunt judicia, factorum negligentia ingruente ad id evenit, ut sicut fuerat summæ religionis domicilium, ita fieret irreligiositatis contubernium; nam laicorum in beneficium voluntatis a quodam præside male consulto prædiis, ad eum locum pertinentibus traditis, in brevi ita dilapsus est, ut destructa congregatione, ad beatorum martyrum servitium, præter modum paucos sacerdotes idiotas et indociles nullus remanserit. Cum ergo communi in excidio totius patriæ, et in propatulo positi sancti martyres jacerent (quippe quos latrones de Francia ad Burgundiæ perniciem conabantur auferre, sempiterna

pietas Christi, populum suum tanto patrocinio destitui non permittens, non hominum custodia, non muros clausura, non denique loci illius firmitate aliqua, sed sua nobis tamdiu reservavit admirabilis gratia. Henrici itaque imperatoris secundi tempore, dominus Hugo archiepiscopus, cui hoc amicorum diligentia summum periculum intamarat, id gerens voto quatenus eos ad civitatem transferret habebat occultum, quærebat tamen temporis opportunitatem ad id agendum. Tertio denique Kalendas Junii, quod erat crastinum Ascensionis Dominicæ, orandi gratia jussit ut clem et populum archiepiscopus (ut eorum consuetudo fuerat), ipso vero eo veniente missaque perse celebrata, itur ad sepulchrum, ubi pausabant præclara cæli duo luminaria gemini fratres patriam illuminantes, pacem gentibus conferentes, Dei populum liberantes. Sarcophago autem aperto incæstimabilis suavitatis fragrantia totius ecclesiæ ambitum respersit, quod Dei præsentiam adesse significavit. Quosdam vero id cernentibus qui aderant, visis eorum ossibus, divinus timor quasi positos in extasi tenuit. Cernere erat clerum et populum mixtum præ gaudio lacrymarum inbre madentem Dei laudibus eunimoditer exultantem. Mirabile visu, tanta multitudo, cum nulli nunciatum fuerit, ibi affuit subito, ut nullus unquam in tam brevi temporis articulo tot convenisse meminerit; non tantum cives, non tantum vicina incolentes, sed de remotis longe partibus decurrentes. Horum autem sacratissimorum partem corporum minorem, domus metropolitana sagaci hujus consilio, ad loci conservationem qui in eorum honorem dedicatus erat, sub principali altari ibidem collocavit; majorem vero portionem, quæ sibi semper foret præsidium, ad civitatem cum hymnis et laudibus detulit, adque in beati Joannis Evangelistæ in altari beatissimæ Dei genitricis Mariæ recondidit, ubi gloriosi martyres ad se confugientibus divinum præstant refugium, petentibus patrocinium; ad laudem Domini, cui est honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen.

II.

CATALOGUS EPISCOPORUM S. BISUNTICENSIS ECCLESIAE.

1. Linus (S.).	45. Celidonius (S.).	27. Tetradius.	<i>Pseudoepiscopus non receptus.</i>
2. Ferreolus (S.).	46. Importunus.	28. Abbo.	
3. Maximinus (S.).	<i>Pseudoepiscopus, receptus, sed turpiter ejectus.</i>	29. Wandelbertus.	40. Gonterius, vocatus episcopus.
4. Paulinus (S.).	17. Gelmeisilus.	30. Evroldus.	41. Gifredus.
5. Eusebius (S.).	18. Antidius (S.).	31. Aurulens.	42. Wido.
6. Hilarius (S.).	19. Nicetius (S.).	32. Erveus.	43. Wichardus.
7. Pancratius (S.).	20. Protadius (S.).	33. Gedeon (S.).	44. Leutaldus.
8. Justus (S.).	21. Donatus (S.).	34. Bernuin. bonus.	45. Hector.
9. Anianus (S.).	22. Migetius (S.).	35. Amalwinus.	46. Bertaldus.
10. Silvester (S.).	23. Ternacius (S.).	C 36. Arduicus.	<i>Pseudoepiscopus, non receptus.</i>
11. Fronimius (S.).	24. Gervasius (S.).	37. Theodericus.	47. Walterius.
12. Desideratus (S.).	25. Claudius (S.).	38. Berengarius.	48. Hugo.
13. Germanus (S.).	26. Felix.	39. Eminus, <i>Invasor vocatus.</i>	

Ce catalogue est tiré d'un ancien manuscrit de l'église de Besançon, et il y en a un semblable dans un livre de chœur donné à l'église collégiale de Sainte-Marie-

Magdeleine, par Hugues Ier, archevêque de Besançon, dans le XIe siècle.

III.

CATALOGUS ALTER EPISCOPORUM VESUNTIONENSIS ECCLESIAE;

Exceptis illis quos reprobata vita vel introitus de catalogo radi fecit, sicut Chelmesigolum, Tetradium, Felicem, Hayminium, et quosdam alios.

1. LINUS (S.). Hic primus ædificavit Bisuntinensem Ecclesiam sancti Stephani, quæ usque ad Hilarium permansit.
2. MAXIMINUS (S.). Iste sexto ab urbe milliario, vitam eremiticam duxit, ubi et requiescit.
3. PAULINUS (S.). Iste fuit discipulus beati Maximini; post cujus obitum, in eadem eremo sub persecutione Maximiani latuit. Requiescit autem in ecclesia sancti Stephani, ante altare.
4. EUSEBIUS (S.). Hic fuit discipulus Melchiadis papæ. Duobus annis episcopatum tenuit.
5. HILARIUS (S.). Hujus tempore reedificata est ecclesia sancti Stephani, ab Helena regina, matre Constantini, cum nulla adhuc ecclesia fuisset Bisuntii.
6. PANCRATIUS (S.). Hic fuit contemporaneus Julii papæ, a quo etiam episcopus est ordinatus.
7. JUSTUS (S.). Hic tempore Juliani Apostatæ multam legitur habuisse familiaritatem cum Eusebio martyre, Vercellensi episcopo.
8. ANIANUS (S.). Hic tempore Valentini et Valentis ædificavit ecclesiam sanctorum Ferreoli et Ferrucii, milliario ac semis ab urbe distantem.
9. SILVESTER (S.). Hic ædificavit ecclesiam sancti Mauricii.
10. FRONIMIUS (S.).
11. DESIDERATUS (S.). Iste apud villam Ledonis sanctissimam vitam finivit, ubi et requiescit.
12. GERMANUS (S.). Pro isto maximum miraculum operatus est Dominus, apud sanctum Vitum.
13. LEONTIUS (S.).
14. CELIDONIUS (S.). Hujus tempore exstitit adventus brachii sancti Stephani, ad urbem Bisuntinam.
15. ANTIIDIUS (S.). Iste decimo ab urbe milliario ubi sepultus fuit, capitalem suscepit sententiam, sub Crocco Vandalorum rege.
16. NICETIUS (S.). Hic fuit contemporaneus et familiaris beati papæ Gregorii. Addebatur ab ipso recentiore manu. Ædificavit autem ecclesiam sancti Petri.
17. PROTADIUS (S.).
18. DONATUS (S.). Per istum recepit ecclesia villam Domblingum et Arlatum. Ædificavit autem ecclesiam sancti Pauli, in qua etiam in Domino requievit; et Jussinum monasterium cum matre sua Flavia, quæ ibi sepulta est.

* Exceptio illa probat hunc catalogum esse posteriorein alio.